

13808:1-3.

ACC. N:R M.

Landskap: Skåne Upptecknare: Petrijof Persson, Jonstorp
 Härad: Luggude Berättare: "
 Socken: Jonstorp Berättarens yrke: f. d. lantbrukare
 Uppteckningsår: 1955 Född år 1884 i Jonstorp

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Plaketteknik. s. 1-3.

LuF 104

Skriv endast på denna sida

Det första jag minnes av slakt var i min barndom i mitt hem och gällde alltid grisar. Dessa stackes i bröngar. Hästar stackes även i bröngar. Det var särskilda personer som utförde detta huktiga slakt-sätt som tillgick så här: Hästar som var utlevade led-des ut på en åker där den stackes och den som utförde detta slapp hästen och lät honom springa till han stupade, då han begravdes på stället. En sådan slaktare kallades för "räckare". Denna metod är såber-ligen urgammal, och användes ännu i dag men med skillnad att djuret - grisen - numera bedövas. Hästar skjutas numera. Bedövningen kom till vid sekelskiftet. Halsstick användes ej på svin och hästar. Blodet av grisar tillvaratogs alltid och rågnmjöl (graut) vordes i blodet medan det rann i baljan, men det fick ej på något vis levas. Sedan brukades "pölsa" blodkavi av blodet som tillattes med firrjan som först förkaste och gnyggade i händerna. Hvenför smakens skull tillattes

russin. Pirap användes också vid fjertånandet av pölsen.
 Att matstrupen använde före sticket har jag ej hört
 uttala. Ej på något evigt djur har jag sett eller
 hört om bindning av matstrupen. Bedröandet av
 djuret är ej så gammalt, på svin i synnerhet, men kor
 och kalvar har alltid kleebats, de voro då lättare att
 handskas med. Svinn bands ej vid slakt, men väl kal-
 var och får. Det var alltid tvärre med hjälpare vid
 slakt av svin. På kalvar och får bandt alltid fram-
 benen och ett bakben tillvarnare, det översta bakbenet
 fick vara fritt. Till större svin - saggas var det oftast tren-
 ne med hjälpare till att lägga djuret i skälkaret och
 uppfångningen och upphängningen av detta. Slakt-
 kniven utseende var så här: 10 till 12 långt blad äggen
 var bågbygd - konvex. Denna metod användes så-
 väl herrnas laktare som yrkeslaktare.

Hacksfick vet jag ej har förekommit på större djur
 i vår bygd. Sådant stick har alltid förekommit på

gärs och änder samt kalburen. Huru nackas ju alltid med en yxa. Någon bedövning med ett slag i nacken är mig ej bekant. När djuret bedövats kunde det röra sig nästan lika bra som om det ej bedövats, men det hade ingen kännel. Spädkalvar kunna spratta länge ty de äro mycket seglivade.

Metoden med klubbning av djuret började långt innan 1938. Svinn bedövades med ett mycket kraftigt slag i pannan. Hästar och kor bedövades med en yxa med en i deras nacke försedd pik som öfvert slog igenom pannbenet. En gammal bedövningssättning var en s. k. slaktmask av läder som lattes omkring djurets huvud. Denna mask var försedd med en tvåden, lång pik som slogs in i djurets hjärna. Slag i pannan motverkade djurplågeri. Det var ej alltid djuret bedövades med ett slag svinn har följt pannben. Jag har sett både svinn och kor som gått flera timmar de fallit.

slag